

[Wilhelm]

deres oprindelige folkedemokratiske – politiske såvel som kulturelle – formål, dels ved at der i det seneste tiår er oprettet omkring 100 medborgeraktivitets- eller beboerhuse i byerne, og at grupper over hele landet arbejder på at oprette endnu omkring et hundrede stykker. Overalt er det sket på initiativ nedefra, som nogle efterlyser her, en sand folkelig bevægelse og det mest konstruktive forsøg på at modvirke den isolation og afmagtsfølelse, som ellers optræder som uadskillelige følgesvende til den teknologiske og samfundsmæssige udvikling, vi er inde i.

Det er også på den baggrund, vi fra VS' side forsøgte på forskellig vis for et par år siden at tage spørgsmålet op og forberede et eller andet lovinitiativ. Vi fik også kontakt med SF på det tidspunkt. Vi havde i fællesskab problemer med kriterierne for støtte. Nu ser jeg, at SF har skåret igennem og simpelt hen undladt at opstille nogle kriterier. Det får vi selvfølgelig bøvl med, men det må vi så se at klare.

Jeg vil godt alligevel sige, at vi støtter lovforslaget. Vi ville da også gerne have været medforslagsstillere, hvis vi var blevet indbudt. Det ved SF sikkert også godt, men sådan skulle det altså ikke være.

Jeg vil gerne sige til hr. Povl Brøndsted og også til hr. Bernhard Baunsgaard, at vi er fuldstændig enige i, at disse initiativer skal komme nedefra. Det er ikke Weidekamps såkaldte medborgerhuse, der her er tale om. Der skal være et klart behov og et klart, levedygtigt initiativ nedefra. Det har været grundlaget for disse bevægelser. Men det er vanskeligere i dag, hr. Povl Brøndsted. Prøv at gå ud og se på Folkets Hus i Stengade, som har eksisteret i 10 år under myndighedernes konstante beskydning. Det opfylder til fulde de krav, hr. Povl Brøndsted stiller, om, at man skal tage de forhåndenværende søm og bruge det primitive, man nu engang har, og lade det udvikle sig. Men det får det jo ikke lov til i byerne. Der er anderledes bygningsreglementer osv., der skal opfyldes, end der var på Estrups tid. Det er uendelig meget dyrere og umuligt for almindelige mennesker, der er arbejdsløse eller enlige pensionister, eller hvad de nu er, at stille nogle mursten sammen og kalde det et forsamlingshus, end det var for 100 år siden. Derfor er der behov for denne økonomiske støtte.

Jeg synes, man må efterlyse en stillingtagen fra de radikales side. Hvis vi nu finder ud af, at vi er enige om, at det skal være baseret på lokale, levedygtige initiativer, vil man så være med til at støtte det økonomisk? For det er jo det, forslaget går ud på. Det kan ikke lade sig gøre uden den økonomiske støtte. Der er ikke opstået kvindehuse, der er ikke opstået Huset i Magstræde – som i øvrigt en tidligere radikal kulturminister hjalp på benene – eller noget som helst, uden at det har fået økonomisk støtte. Det kan ikke lade sig gøre i dag.

(Kort bemærkning).

Povl Brøndsted (V):

Jeg vil da give hr. Wilhelm ret i, at København er et dårligt eksempel, men det er kommunalpolitikere, der har en forkert holdning over for disse initiativer og disse huse. Jeg mener i høj grad, at lokalsamfundet og dermed kommunen også økonomisk kan være imødekommende over for behovet for beboerhuse. Jeg vil ikke sige, at vi på dette område totalt afviser offentlig støtte, men det må være det lokale plan, man vurderer. Det er dér, man har samarbejdet.

Jeg mener også, at man burde lempe mange af de forfærdelig hårde restriktioner, der lægger sig hindrende i vejen for at bruge f.eks. gamle huse til medborgerformål. Eksempelvis har jeg oplevet et sted, hvor vi var i gang med det, at vi næsten var ved at blive kvalt i krav om brandsikring, som gjorde det hele så dyrt, så dyrt. Det gik ved forståelse og lempelighed, som jo dog mange kommunalfolk udviser over for den slags sager. De kan godt se værdien i et samarbejde om de ting. Ellers får de jo københavnske forhold. Jeg mener, at vi må animere de kommunale politikere til at være imødekommende, hvor disse behov og krav opstår, for vi må indrømme, at forsamlingshusene ikke imødekommer de behov. Det gør de andre anlæg, der er af lignende fritidskarakter, heller ikke. Her er noget nyt, og derfor må vi animere kommunalpolitikere til at være forstående dér, hvor det vokser op i deres områder.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):